

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha

k usnesení vlády
ze dne 20. prosince 2012 č. 950

Stanovisko

vlády k návrhu na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 866)

Vláda na své schůzi dne 20. prosince 2012 projednala a posoudila návrh na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 866), a vyslovila s tímto návrhem **nesouhlas** z těchto důvodů:

1. Navrhovaná úprava je podle názoru vlády nekonceptním a nesystémovým zásahem do právního předpisu upravujícího postavení hlavního města Prahy a jeho městských částí, jejich vnitřní organizaci a obecně vymezujícího jejich působnost, kam předložená úprava věcně nepatří. Vláda vyjadřuje současně i své pochybnosti o ústavní konformitě předloženého návrhu. V neposlední řadě vláda upozorňuje, že řada ustanovení navrhované novely je věcně a terminologicky nedopracovaná, nejednoznačná či vzájemně rozporná.

2. Zařazení navrhované úpravy do zákona o hlavním městě Praze odporuje jak předmětu úpravy tohoto předpisu, tak jeho systematice. Návrh předpokládá poskytování specifické sociální služby, jejíž úprava věcně nepatří do zákona o hlavním městě Praze, nýbrž do zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Zákon o sociálních službách pojem „azylového centra“ sice nezná, nicméně obsahuje úpravu poskytování sociálních služeb, v jejímž rámci jsou jako zařízení sociálních služeb již upraveny azylové domy, nízkoprahová denní centra nebo noclehárny, jež svou povahou odpovídají navrhovaným azylovým centrům a které může předkladatelem uvedená cílová skupina osob využívat. Úprava azylových center v rámci zákona o hlavním městě Praze by proto byla v kolizi s právní úpravou zákona o sociálních službách a jeho nepřipustnou nepřímou novelizací.

3. Podle předloženého návrhu by měly povinnost zřizovat azylová centra městské části hlavního města Prahy, a to v rámci své samostatné působnosti. Povinnost zřizovat azylová centra je přitom ukládána všem městským částem hlavního města Prahy, bez ohledu na počet, jejich velikost a počet obyvatel, ačkoli u souběžně předkládaného návrhu týkajícího se obecního zřízení (sněmovní tisk č. 867) je stejná

povinnost uložena pouze některým obcím právě na základě kritéria spočívajícího v počtu obyvatel. Také výjimka z povinnosti zřídit azylové centrum v případech, kdy jsou v katastrálním území městské části hlavního města Prahy zajištěny služby azylového centra jinou organizací, je ve své podstatě k některým městským částem diskriminační. Navrhovaná ingerence Ministerstva práce a sociálních věcí, jež by mohlo rozhodovat na žádost městské části hlavního města Prahy o výjimce z navrhované povinnosti zřídit azylové centrum, či jeho pravomoc udělovat městským částem hlavního města Prahy pokuty za porušení navrhovaných povinností, odporuje podle názoru vlády tomu, aby povinnost zřizovat azylová centra mohla být upravena jako součást samostatné působnosti městských částí hlavního města Prahy. Navrhovaná úprava by vzhledem k výše uvedeným skutečnostem mohla být shledána jako odporující čl. 101 odst. 4 Ústavy České republiky.

4. Jako ústavněprávně problematické se ve světle nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 1/12, publikovaného pod č. 437/2012 Sb., též jeví ustanovení navrhovaného § 35b odst. 6, podle něž mají nárok na přednostní využití služeb azylového centra ti, kteří poskytnou azylovému centru bezplatnou pomoc.

5. Úprava možnosti vyloučit agresivní osoby, osoby soustavně rušící ostatní uživatele azylového centra a osoby nedodržující základní hygienická pravidla z užívání služeb azylového centra uvedená v navrhovaném § 35b odst. 5 je formulována značně obecně a nekonkrétně, neboť zejména není zřejmé, kdy bude osoba splňovat podmínky pro vyloučení a kdo a jak bude tyto osoby z centra vylučovat.

6. Podle navrhovaného ustanovení § 35b odst. 4 písm. b) by se měl azyl poskytovat minimálně ve dnech, kdy klesne teplota pod 15°C. Není přitom jasné, zda postačí být krátký pokles teploty během dne pod uvedenou hranici, čemuž by dikce návrhu nasvědčovala, což by však s ohledem na průměrné noční teploty v České republice znamenalo takřka celoroční povinnost. Návrh neřeší ani otázky, kdo, kdy, kde a jak bude kontrolovat naplnění této podmínky. Použitý pojem „azyl“ je navíc v českém právním řádu již používán, zejména pak zákonem č. 325/1999 Sb., o azylu, a to v jiném smyslu, než jaký zamýšlí předkladatel. Obdobně výkladově nejasná je formulace podmínky venkovní teploty i v ustanovení § 35b odst. 7, přičemž též není zřejmé, zda se zde uvedená povinnost poskytnout základní služby všem vztahuje i na osoby, jež lze podle odstavce 5 z užívání služeb azylového centra vyloučit.

7. Návrh zákona vůbec neřeší, jaký personál bude v navrhovaných azylových centrech zaměstnán, resp. kdo bude zajišťovat jednotlivé služby a činnosti a jaké budou požadavky na tyto osoby.

8. Návrh počítá s velmi vysokou pokutou až 2 mil. Kč udělovanou Ministerstvem práce a sociálních věcí, kterou je však nelogicky postihováno pouze

nesplnění povinnosti informovat o umístění azylového centra a o jeho otevírací době, nikoli samotné nezřízení azylového centra, jež podle návrhu postihováno není.

9. V čl. II návrhu zákona je stanoveno nabytí účinnosti dnem jeho vyhlášení. Zákon o Sbírce zákonů a Sbírce mezinárodních smluv však podmiňuje stanovení účinnosti právního předpisu dnem jeho vyhlášení naléhavým obecným zájmem. Předkladatel stanovené datum účinnosti odůvodňuje pouze tím, že pro uplatnění navrhované změny v praxi není nutná žádná legisvakance, aniž by se vypořádal se skutečností, že povinnost zřídit azylové centrum podle předloženého návrhu nebude fakticky možno realizovat, protože na případné zřízení azylového centra, včetně zajištění veškerého technického, personálního a finančního zázemí, je třeba delší časový prostor.

10. Podle názoru vlády nelze souhlasit s navrženým způsobem financování azylových center, kdy je městským částem hlavního města Prahy ukládána povinnost azylová centra zřídit, aniž by jim byly poskytnuty finanční prostředky k realizaci této nové působnosti. Na rozdíl od předkladatele návrhu se nedomnívá, že náklady na zřízení a provoz azylových center by mohly být pokryty prostředky ušetřenými za náklady na opravy majetku hlavního města Prahy, s nímž městské části hospodaří.

11. Předpoklad uvedený v důvodové zprávě, že návrh nebude mít dopady na rozpočty krajů a obcí, je ve vztahu k hlavnímu městu Praze a jeho městským částem irelevantní. Vláda je však toho názoru, že předložený návrh by přinášel významné dopady na rozpočet městských částí hlavního města Prahy.

12. Předložený návrh zákona zároveň vykazuje některé legislativně technické chyby a nedostatky. Vzhledem k stejnému obsahu a účelu navržené úpravy s úpravou návrhu novely obecního zřízení (sněmovní tisk č. 867) předloženou souběžně stejným předkladatelem též ztrácí smysl předložení dvou samostatných návrhů.